

нама које је наша пољопривреда претрпела за време непријатељске окупације. Утолико је већи значај чињенице да је, захваљујући правилијем искоришћавању постојеће технике и знатном побољшању организације рада колхозника и колхозница, принос житарица у овој години премашио принос предратне 1940 године. Сада ми добро знамо да се наши главни задаци у пољопривредној сектору састоје у даљем повећању приноса житарица и других пољопривредних култура.

ПЕТ ГОДИНА НОВЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ*)

Данас народи наше земље славе свој велики празник, пету годишњицу стварања нове Југославије, братске заједнице слободних и равноправних народа. На данашњи дан, прије пет година, на II засједању АВНОЈ-а у Јајцу, 29 новембра 1943 године, донјете су историске одлуке о организацији нашег државног и политичког живота, које су имале далекосежан значај како за Народно-ослободилачки покрет тако и за послератну обнову и изградњу и даљу будућност наших народа. Радне масе наше земље прослављају ову годишњицу историског засједања АВНОЈ-а у условима учвршћене народне власти, у којој је изражен чврст савез радника и радног сељаштва, у условима учвршћеног братства и јединства, у величанственој борби за изградњу социјализма поносне на све успјехе које су постигли у прошлим годинама под руководством Комунистичке Партије Југославије и њеног Централног Комитета на челу са другом Титом.

Друго засједање АВНОЈ-а одржано је последије великих и одлучујућих политичких и војничких побједа Народно-ослободилачког покрета, када је знатан териториј наше земље био ослобођен а наш покрет обухватио све шире народне масе. На ослобођеној територији били су формиран народно-ослободилачки одбори, који су вршили све функције власти. У то вријеме ми смо имали организовану и добро наоружану војску и многобројне партизанске одреде у цијелој Југославији, прекаљене и оцаљане у ватри многих бојева и тешких искушења. И на не-

*) Реферат друга Шефкета Маглајлића, члана Политбироа ЦК КП БиХ, претједника Главног одбора Савеза синдиката БиХ, одржан из савезног издашја поводом 29 новембра.

Пет година нове Југославије

ослободилачкој територији све више је сазријевала свијест у масама о блиској побједи Народно-ослободилачког покрета над окупатором и домаћим издајцима и оне су у разним формама водиле борбу и помагале Народно-ослободилачки покрет доприносећи побједи над непријатељем.

С друге стране, издајничка политика домаће буржоазије, помогнута иностраном реакцијом, која је преко емигрантске владе са краљем на челу проповиједала поантику чекања, а унутар земље преко четника и других издајника водила борбу против Народно-ослободилачког покрета, — била је раскршкана и осуђена од народних маса. Сви покушаји реакције, и у земљи и у иностранству, да скрену Народно-ослободилачку борбу на свој илин завршили су се потпуним поразом њених виланова.

Друго засједање АВНОЈ-а пада послје великих побједа Совјетског Савеза код Стаљинграда, код Орела и Курска када је фашизму била сломљена кичма, а народима свијета било јасно да је побједа над фашизмом неминовна. Побједе Црвене армије и досљедна политика Совјетског Савеза у борби против фашизма и свих реакционарних снага знатно су подигли улогу СССР-а у свијету, а нашим народима отворили перспективу ослобођења из империјалистичког ланца и указали могућност да и послје рата отуђију и даље развијају своје револуционарне тековине.

У таквим условима одржано је II засједање АВНОЈ-а у чијим је одлукама дата форма државне организације и постављена основна начела демократске власти у нашој земљи. У темеље нове државне организације постављене су основне тековине Народно-ослободилачке борбе као равноправност наших народа, изражена у федеративном уређењу, демократичност, изабраност свих органа народне власти и њихова одговорност пред народним масама, равноправност жене са мушкарцем. Настало је ново раздобље у Народно-ослободилачком покрету, на мјесто старе ненародне Југославије стварана је истинска народна Југославија, чији су главни ослонац и носилац изградње биле народне масе. »Стварање АВНОЈ-а јесте једна од најважнијих тековина Народно-ослободилачке борбе. Положења су темељи на којима се гради једно ново, праведније уређење у земљама Југославије, положени су темељи на којим се ствара истинско братство и равноправност свих народа Југославије, темељи једне праве, истинске демократске, народне владавине.« (Тито на II засједању АВНОЈ-а).

На II засједњи АВНОЈ је претворен у врховно-законодавно и извршно тијело Југославије и формиран је Национални комитет као привремена влада, избјегачкој влади одузета су права легитимног претставника у иностранству, а кралу је био забрањен повратак у земљу. Непосредно после II засједња АВНОЈ-а антифашистичка вијећа федералних јединица претворена су у њихове законодавне и извршне органе. Тада је и наша Босна и Херцеговина први пут у својој историји постала Народна Република, равноправна са осталим народним републикама у заједничкој држави Југославији.

Важно је да се истакне да је наша Партија, водећи борбу за нову државу, имала јасан поглед на питање њене унутрашње организације. Још у току рата нова Југославија се изградњавала као много-национална држава на принципима пуне равноправности њених народа. Одлуке АВНОЈ-а о федеративном уређењу Југославије претстављају правилно, марксистичко-лењинистичко рјешење националног питања у нашој земљи, без кога се постојање и изградња нове Југославије не би могла ни замислити. Таква политика наше Партије омогућила је да се у борби за ослобођење широко мобилишу масе свих народа Југославије који су правилно схватили да им тако организована нова држава осигурава несметан развјетак на свим пољима друштвеног живота.

Одлуке II засједња АВНОЈ-а не само да су изражавале додаташње побјеле Народно-ослободилачког покрета, него су и указивале мисама да се Народно-ослободилачки покрет бори за стварање нове демократске Југославије, као братске заједнице равноправних народа, да нема више повратка на старо — на национално поробљавање и капиталистичку експлоатацију.

Зато су народне масе са великом радошћу прихиле одлуке II засједња АВНОЈ-а. Те одлуке учврстиле су вјеру наших бораца у побједу и привукле велики број нових бораца у Народно-ослободилачки покрет. Мисао о изградњи нове Југославије, како је постављена у одлукама АВНОЈ-а обузела је све борце и припаднике Народно-ослободилачког покрета, а руководећа улога КПЈ, била је гаранција да ће се то остварити и да ће нова Југославија поћи путем изградње социјализма.

Одлуке АВНОЈ-а унијеле су читаву пометњу у реакционарним круговима како оних који су били у директној борби против Народно-ослободилачког покрета, тако и код западних импери-

Pet godina nove Jugoslavije

јалиста који су разним махинацијама са избјеглим краљем, владом, Дражом и другим, као и врло живом пропагандом за четнике приказујући их као борце против окупатора — настојали умањити значај Народно-ослободилачког покрета код међународне демократске јавности. Сви ти покушаји, као и касније са Субашићем, Шутејом, Грозом и другим нису могли спријечити ширење Народно-ослободилачког покрета и јачање његовог угледа у свијету.

О значају одлука II засједања АВНОЈ-а друг Кардељ је рекао: »Одлуке овог засједања претстављају уствари прокламацију и озаконјење чињенице да је буржоазија са својим реакционарним савезницима и помагачима, да су владајући врхови старе Југославије, почели да губе власт над народима Југославије и да је власт почела да прелази у руке народа, тј. у руке радног народа на челу са радничком класом.«

Одлуке II засједања АВНОЈ-а на којима се још у току рата изграђивала наша нова држава, дјело су револуционарне борбе коју су водиле радне масе под руководством Комунистичке Партије Југославије. Од самог почетка рата наша је Партија, организујући и руководећи оружаним устанком против окупатора и издајничке буржоазије која је стала на његову страну, правилно оцијенила карактер Народно-ослободилачке борбе и била начисто с тим да њено побједоносно окончање треба да се заврши не само ослобођењем земље од фашистичких завојевача; него и рушењем капиталистичког система и стварањем народне државе, како би се тиме остварили сви услови да се одмах после рата приступи брзој обнови и социјалистичкој изградњи наше земље. Развој Народно-ослободилачке борбе и тековине које су извојеване у њој дале су практичну потврду правилности револуционарне перспективе наше Партије. Велики револуционарни преображај који се вршио у току рата био је саставни и нераздвојни дио борбе против окупатора и издајничке буржоазије. Ти унутрашњи као и међународни услови, под којим се одвијала наша револуција, одредили су њене специфичне форме као и њен пут. На платформи борбе против окупатора и издајничке буржоазије Партија је за остварење свог револуционарног програма окупила најшире народне масе и од првог дана устанка остварила руководећу улогу радничке класе у том општенародном покрету. Стално руковођена теоријом марксизма-лењинизма наша је Партија могла с успјехом да ријешити све задатке које пред једну

Према

револуционарну партију поставља социјалистичка револуција. Говорити о Народно-ослободилачкој борби, а не уочити њен револуционарни карактер и промјене које су се вршиле у друштвено-политичком животу наше земље, значи дубоко неразумијелост како борбе народа Југославије тако и улоге КПЈ у ослободилачком рату.

Вјерна учењу марксизма-лењинизма као и интернационалним обавезама једне пролетерске партије, КПЈ од првог дана оружаног устанка није ни за тренутак одвојила своју борбу од борбе Совјетског Савеза, као и свих демократских револуционирних снага у свијету. Наша Партија није ни за тренутак губила из вида да је побједа њене ствари нераздвојна од побједе Совјетског Савеза и других демократских снага у свијету. Велике жртве које је поднијела наша Партија и наш народ у рату недвосмислено потврђују вјерност наше Партије интернационализму и борби за побједу социјализма у свијету. Борба за рушење капитализма и изградњу новог друштвеног поретка — за изградњу социјализма, досљедна и немилосрдна борба против империјалистичких завојевача, како у рату тако и после рата, били су основни и главни задаци Партије.

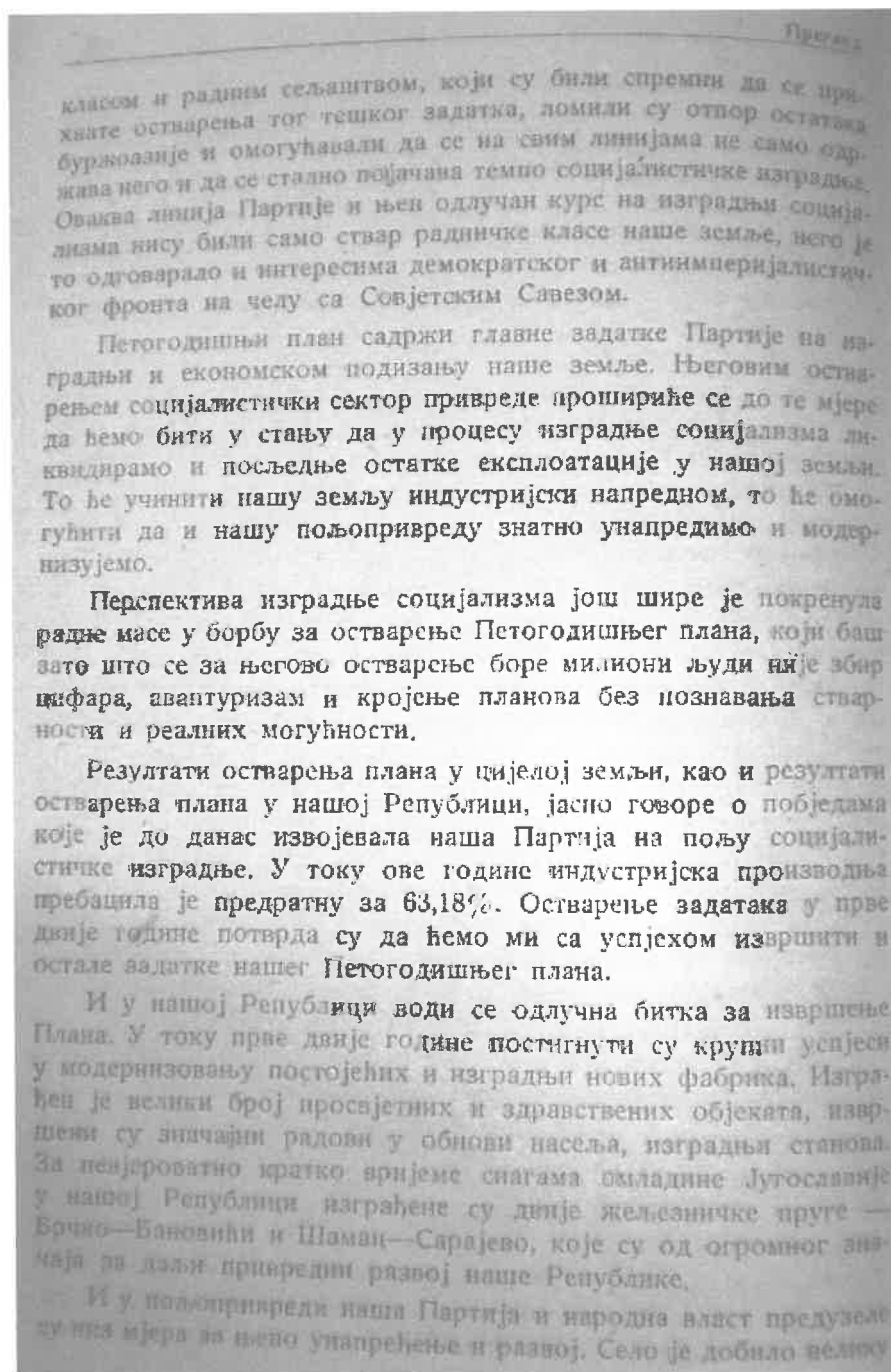
Захваљујући оваквом развоју Народно-ослободилачке борбе, оваквом ставу и правилном руковођењу наше Партије на челу са другом Титом и херојској борби наших народа, који нису жалили великих жртава за ствар ослобођења, ми смо извојевали историку побједу над окупатором, домаћим издајницима и свим реакционарним снагама. Под руководством наше Партије, ми смо из рата изашли, што није био случај са другим земљама поробљене Европе, са чврсто положеним темељима нове државе, формулисани већ у одлукама Другог засједања АВНОЈ-а. У борби је исковано братство и јединство наших народа, организована народна власт, створена добро организована Армија, а цијелокупан народ чврсто је окупиан у Народном фронту и другим масовним организацијама.

Овакав развојни пут Народно-ослободилачке борбе, овакав развојни пут наше револуције, чију одлучну побједу обиљежава и II засједање АВНОЈ-а, омогућује нам данас да тај дан слаavimo као велики дан наше револуције у којој је стварана и изграђивана Федеративна Народна Република Југославија и наша Народна Република Босна и Херцеговина.

У тренутку побјede, наша Партија и наши народи нашли су се пред новим и komplikovanim zadacima. Рат и окупатор оставили су снагу пустош у нашој земљи, тешку оскудицу, дезорганизовану привреду, парализован саобраћај. Захваљујући извјесним тековинама у рату и широкој подршци у народним масама, које су са истом одлучношћу као у рату приступиле дјелу обнове земље увјерене да од брзе обнове овиси стварање бољег живота радних маса, наша Партија је те задатке успјешно рјешавала.

У том периоду извршена је до краја организација државе и њеног апарата. Сprovedени избори за уставотворну скупштину и 29 новембра проглашена Република и донесен Устав. Устав ФНРЈ, као и Устав народних република одразили су демократски, револуционарни карактер наше нове државе, као и начела на којима је она изграђена. За разлику од капиталистичке државе, чија је основна функција да брани систем експлоатације и класну владавину буржоазије, наша је држава, као држава радног народа, постала организатором и руководиоцем привредне изградње, она је постала руководиоца и регулатора целокупне економике Југославије. Конфискацијом имања издајничке буржоазије, страних капиталиста, одлучним мјерама национализације у индустрији и трговини, аграрном реформом итд. из основног је измијењен карактер привреде. Моћни социјалистички сектор постао је сигуран ослонац радничке класе и осталих трудбеника под руководством Партије у борби за обнову земље и даљу социјалистичку изградњу.

Захваљујући полету и стваралачкој иницијативи маса, нарочито радничке класе, за непуне двије године ми смо успјели да углавном отклонимо тешке последице рата и да у основним гранама привреде постигнемо предратни ниво. Пред Партију у тој ситуацији поставило се: или са таквим темпом продужити привредну изградњу и полагати темеље социјализму и тиме учврстити тековине револуције и власт радног народа, или успорити темпо нашег привредног развјетка и тиме довести у питање тековине револуције и власт радног народа. Наша Партија, вјерујући својој револуционарној прошлости и учењу марксизма-ленинизма, пошла је одлучно путем изградње социјализма. За тај пут и побједу у социјалистичкој изградњи постојали су сви и објективни и субјективни услови. Чврсто организован држава у рукама радних маса, широка повезаност Партије са радничком

Pet godina nove Jugoslavije

количину пољопривредног алата и машина, основане су машинско-тракторске станице, извршени већи мелни рационални radovi, приступило се реорганизiranju земљишта и увоđenju novih kultura — памука и drugih индустријских биљака. Истодобно се приступило брзој обнови сточарства, које је током рата много пострадало. На селу је Партија стварала и широко развијала задругарство. Данас се у нашој Републици налази велик број набавно-потрошачких и производно-прерађивачких задруга и преко стотину радних задруга. Задругарство код нас данас претставља ослонац политике Партије у правцу социјалистичког преображаја села. Све ове мјере наше Партије и народне власти, као и подизање многобројних задружних домова и других објеката, показују да се упоредо са борбом за индустријализацију земље води борба за унапређење пољопривреде чија производња из године у годину расте. Кроз остварење Петогодишњег плана мијења се лик наше Републике и уклањају тежки остаци заосталости које смо наслиједили из прошлости.

По лет наше Републике не одржава се само на пољу привредне изградње, него се уклажу огромни напори за културно-просвјетном уздизању радних маса. У нашој Републици било је 1941 године 952.000 непписмених. Прије свега, наша нова држава развила је борбу за ликвидацију непписмености. Та борба, која је почела још у Народно-ослободилачком покрету, нарочито је појачана последице ослобођења и до сада је остварењено 390.490 људи. Ради поређења наводимо да је 1939 године научио писати у бившој Државној бановини свега 1.827 лица. Наши резултати указују да ћемо моћи ликвидирати непписменост у току првог Петогодишњег плана, а ликвидати су се обавезали да ће ликвидирати непписменост међу радницима до 1950 године.

Наше школе брзо се развијају. Основне и средње школе похађа данас око два пута више деце него прије рата. У нашој Републици данас имамо ове школе и тежње похађа три пута више ученика, него прије рата. Прије рата у Босни и Херцеговини није уопште било високих школа, а данас 5 високих школа и факултета у Сарајеву похађа 1.580 студената, док на високим школама у цијелој Југославији има 2.910 студената из Босне и Херцеговине.

Изградњом мреже интерната и бачких домова као и давањем многобројних стипендија увелико се појачала проценат ученика и студената из редова радника и радног селанства.

Радничкој класи отворен је широк пут у културној и привредној изградњи и први пут у својој историји она има на располагању школе у којим може да учи не одвајајући се од редовног посла. У нашој Републици данас ради 15 школа за опште образовање радника, 5 радничких техникума, 35 нижих стручних школа, многобројни стручни курсеви итд.

Наше масовне организације располажу са многобројним библиотекама, читаоницама, дрвеним кућићима, радничким клубовима, домовима културе. Око пола милиона књига стоји на располагању радним масама. У 1948 години одржано је више хиљада предавања којима је присуствовало 439.497 пошетилаца.

У процесу ослободилачког рата и ликвидације власти буржовазије са стварањем народне власти, у великој борби за обнову и изградњу наше државе, развила се и свијест нашег радног човјека, јача вјера у сопствене снаге, развија се понос на своју земљу, ствара се нови југословенски патриотизам. У ватри борбе и сопственим дјелима изграђивао се и изграђује се нов лик нашег човјека-борца за слободу и социјалистичку изградњу земље. Оданост нашој борби, домовини, Партији, широки политички интерес и жеђ за знањем, спремност на све жртве и напоре на изградњи социјализма у нашој земљи, вјерност борби антиимперијалистичких снага у свијету — то су одлике новог човјека који се развија у нашој народној револуцији.

Велики елан радних маса са радничком класом на челу, показује да су оне прихватиле Петогодишњи план и да не жале напора у борби за његово остварење. То је највећи успјех наше Партије да је она и у условима изградње социјализма успјела да још више учврсти савез радних маса, радничке класе и радног селаштва, што претставља главни ослонац наше народне власти.

Радничка класа излази се у првим редовима борбе за остварење Плана. Она је уложила огромне напоре у обнови, она их и данас улаже у остварењу привредних задатака. О њеном залагању рјечито говоре обавезе које радни колективи дају у погледу остварења Плана за годишњаци Републике. 29 новембар постав је дан у чију част велики број радних колектива настоји да изврши своје годишње планове. У 1947 години извршен је План прије рока у 50 радних колектива наше Републике. У првом полугодју 1948 године предвиђени План извршило је 20 радних колектива, а до сада су извршили План за ову годину прије рока: Рудник Брежа 43 дана, мостарски рудници боксита 60 дана,

...pet godina nove Jugoslavije

«Електробосна» Лајце 55 дана, линица Железаре Зеница 60 дана, ваљачница лима Железаре Зеница 45 дана, линица Железаре Вараж 63 дана, творница пољопривредних справа Зеница 60 дана, Социал Крека 36 дана, предузеће за прераду дрвета «Алија Ђалић» 85 дана, одјељење грађевинске столарије Дрвар 60 дана, Фабрика дувана Мостар 41 дан, линица Тузла, Творница шибница Долац, рудник мангана Чешљанићи, Железничка секција број I, Нова Железница, радионица, Творница филма Сарајево, Сарајевска филмара, рудник Бугојно, дигална Сокољаци и многи други колективи.

Циљ нашег Плана није само извршење производних задатака, него и стална борба за бољи квалитет и ниже трошкове производње. Ови задаци као и уопште остварење Плана захтевају стално јачање (унапређење) организације рада, пуно искориштење радног времена и капацитета предузећа. Развијајући борбу на овом фронту радничка класа све више ликвидира старе капиталистичке методе рада и успаја нове. У нашим предузећима ради све више бригада које су се већ у многим предузећима учврстиле као социјалистичке форме организације рада. Схватајући огроман значај норми за извршење производних задатака и за развијање продуктивности рада, радничка класа све више усваја рад по нормама као моћно средство борбе за извршење Плана. Развијање рада по норми, стално усавршавање норми има не само огроман привредни значај, него омогућава усавршавање платног система, плаћање радника према ефекту њиховог рада.

У редовима радника наших предузећа расте свакодневно и јача радно такмичење, расте број ударника, новатора, рационализатора. Тај пораст говори о новом социјалистичком односу према раду који се све више шири у масама радника наше земље. Народна држава обезбјеђује све повољније услове рада, остварује боље заштитне и хигијенске мјере и ликвидира заосталост у производњи која је остала иза капиталиста. Наша држава је дала радничкој класи свестране могућности развитка и на ту брину радничка класа одговара великим радним полетом, који је најбоља гаранција за остварење Петогодишњег плана привредне изградње наше земље.

Упоредо са радничком класом и радно сељаштво улаже напоре на унапређењу пољопривреде, на развијању нових форми привредне организације — задругарства, кроз које ће се остварити социјалистички преображај села. На овом пољу и наша Партија и Народни фронт мораће уложити велики напор да би се

извршили задаци које је поставио V Конгрес КПЈ и Оснивачки Конгрес КП Б. и Х. у погледу социјалистичког преобразаја села. Ми морамо те задатке извршити зато што се наша Партија не бори само за бољи живот радничке класе него и за бољи и сретнији живот радног сељаштва, које се из дана у дан на свом властитом искуству увјерава да су његови интереси нераздијорно везани са побједом социјализма.

Улажући напоре за остварење Плана, ми не губимо из вида перспективу изградње социјализма и нужност потпуне ликвидације капиталистичких односа у нашој земљи, који данас постоје у најјачој мјери на селу. Та перелектива треба да буде јасна радним масама и руководећем кадру на селу. Управо ту на селу непријатељ ће покушати свим силама да се одупре стално растућим снагама социјализма. Друг Кардељ на II Конгресу КП Словеније рекао је: »Свима нама је исто тако јасно да се сада води славна битка против остатака капитализма управо на селу. Поједини сеоски богаташи држе у рукама главне тржишне вишкове, држе у рукама хљеб, масноћу, месо — тј. оно у чему наше радне масе у градовима и други радни људи оскудијевају«. Интензиван политички рад наше Партије као и Народног фронта на селу усмјерен на основни задатак — изградњу социјализма онемогућиће све покушаје непријатеља и све јаче подизати масе у борбу за побједу социјализма.

Исправност политике наше Партије не огледа се само на огромним успјесима у изградњи социјализма у земљи, него се правилност њене политике огледа и у борби против империјализма, који данас на међународној арени, на челу са америчким империјализмом, хушка на нови рат против Совјетског Савеза и држава народне демократије, који води борбу против демократских покрета у свијету. Наша је Партија у рату чврсто вјеровала у побједу фронта демократије и социјализма на челу са Совјетским Савезом. И данас она улаже огромне напоре у раскривавању империјалистичких ратно-хушкачких планова и њихове политике угњетавања и у тој борби стоји раме уз раме са Совјетским Савезом и другим земљама народне демократије.

Нова Југославија својом помоћи у рату, развоју ослободилачког покрета у сусједним земљама, као и пружањем помоћи после рата земљама народне демократије на учаршћењу власти радног народа, доказала је да води досљедну политику међународне сарадње демократских снага.

Pet godina nove Jugoslavije

Ovakva politika naše Partije, ova naša njena svakodnevna praksa najbolja su potvrda pravilnosti njene linije, najbolja su potvrda da je ona u prošlosti sprovođena, da danas sprovođi i da će i ubuduće dosljedno sprovođiti učena Marks-Engelsova-Lenjinova-Stalinova. Pod rukovodstvom naše Partije i Tita naši narodi sa uspjehom su vodili narodno-oslobodilačku rat, sa uspjehom su izvršavali zadatke obnove, sa uspjehom dalje izgrađivali novu Jugoslaviju i sa uspjehom će i dalje izgrađivati socijalizam u našoj zemlji.

Na današnji dan kada slavimo godišnjicu Republike mi se osvrćemo na put kojim su prošli naša Partija, naši narodi i država, put pun teških borbi, žrtava i vapora za pobjede i uspjehe koje smo ostvarili, ali istovremeno mi se moramo osvrnuti na zadatke koji danas stoje pred nama.

Mnogi kolektivni koji su dali obaveze da će izvršiti godišnji Plan u čast proslave dana Republike taj su zadatak većinom ispunili. Isto tako velik broj radnih kolektiva nalazi se pred izvršenjem ovogodišnjeg Plana. Ali kao najvažniji zadatak pred nas se postavlja da povedemo odlučnu borbu za izvršenje Plana do kraja ove godine u šumskoj eksploataciji, drvenoj industriji, rudarstvu, izgradnji stanova za rudarske radnike i magazina za materijalne rezerve. Nužno je brzo otkloniti sve što smeta željeznicama za normalan rad. Potrebno je hitno osigurati radnu snagu svim radilištima, a naročito šumarstvu, rudarstvu i drugim radilištima, kojim je nedostatak radne snage glavna smetnja izvršenja Plana. Treba objasniti radnicima potrebu izvršenja plana u tim preduzećima i radilištima i pojačati radnu disciplinu.

U svim privrednim granama treba izvršiti na vrijeme sve organizacione i druge pripreme, kako bi mogli odmah pristupiti ostvarenju plana za 1949 godinu. Treba u najkraćem roku u svim radnim kolektivima preći na brigadni sistem rada, uvesti realne radne norme i povesti odlučnu borbu za njihovo ostvarenje na svim radnim mjestima.

Treba povesti borbu za što bolje osiguranje radnika i službenika sa zimnicom, ogrjevom, odjelom i obućom, prvenstveno radnika koji su izloženi nevremenu i koji rade na teškim i privredno najvažnijim granama.

Према

На селу је нужно предузети све мјере за завршење таквих
ликих задатака као што су завршење задружних домова, завр-
шење паана сјетве, мобилизација радне снаге за индустрију.

На пољу народног просвјетљивања потребно је преко зина
нарочито појачати и добро организовати борбу за ликвидацију
неписмености и описменити првенствено све неписмене укључене
у привреду.

У Конгрес КПЈ потврдио је линију наше Партије и додио,
а такође и Оснивачки Конгрес КП Б. и Х., значајне одлуке на
чијем извршењу треба да се заложе сви наши људи, партијци и
ванпартијци, јер је то пут унапређења тековина наше Народно-
ослободилачке борбе, јер је то пут изградње социјализма у нашој
земљи.

— Живио 29 новембар, годишњица стварања нове Југосла-
вије!

— Живјела Федеративна Народна Република Југославија,
братска заједница равноправних народа!

— Живјела Комунистичка партија Југославије, њено руко-
водство на челу са другом Титом, организатором свих наших
великих побједа у рату и миру, руководилац изградње соција-
лизма у нашој земљи!

Шефкет Маглајлић

Генерал-мајор РУДИ ПЕТОВАР

СЕДАМ ГОДИНА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ АРМИЈЕ

Другови и другарице, 22 децембра 1941 године, после I. не-
пријатељске офанзиве, када су братски Совјетски Савез и Црвена
Армија водили надчовјечанску борбу против њемачких дивизија
под Москвом и Лењинградом, када су све земље Европе стевале
под фашистичком окупаторском чизмом, у варошици Рудо, од-
луком ЦК КПЈ, формирана је I. пролетерска НОУ бригада као
прва регуларна јединица наше Народне Армије и прва бригада у
поборљеној Европи. Тај дан, наша Армија и сви наши народи прос-
лављају као дан рођења Југословенске армије. Тога истога дана,
Бригада је извојевала прву побједу над италијанским окупато-
рима и од тога дана, па све до коначног ослобођења наше земље,
она је заједно са новим и новим бригадама, дивизијама и корпусима